

Handläggare
Frida Plym Forshell
Frida.Plym-Forshell@huddinge.se

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Remissvar gällande utvecklingsplan för Flemingsberg

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens synpunkter och överlämnar tjänsteutlåtandet som nämndens yttrande till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Utvecklingsplanen visar möjlig utveckling i Flemingsberg på lång sikt fram till 2050 eller ännu längre. För att tydliggöra visionen har fem övergripande utvecklingsmål och tre strategier beslutats. Det framtida Flemingsberg ska vara ett hållbart samhälle som erbjuder eftertraktad livsmiljö med en levande stadskärna och ett mångvetenskapligt universitetscampus.

För att nå visionen och målen ska ett stort antal bostäder, arbetstillfällen och studieplatser tillföras, och det i sin tur kräver ett större utbud av offentliga och privata serviceinrättningar.

Den största andelen tillkommande arbetsplatser föreslås placeras i direkt närhet till Flemingsbergs station där stadskärnan ska ligga, och planen inkluderar också option på tillskott av gymnasieplatser. Tillgången på kollektivtrafik förstärks och förenklas, och transporter per cykel eller till fots underlättas. Den offentliga miljön ska erbjuda öppna, inkluderande och trygga offentliga rum och mötesplatser för alla. Stadsmiljön ska ge möjligheter att bo både i flerfamiljshus och i villa och bestå av områden och mötesplatser som kompletterar varandra. Flemingsberg utvecklas som ett innovationscentrum i södra Stockholm där forskningen implementeras och kommer till nytta i människors vardag.

Det framgår av förvaltningens synpunkter att man är positiv till utveckling av området.

Förvaltningen konstaterar dock att sambandet mellan utbyggnad av bostäder och behov av gymnasieplatser samt lämpliga geografiska lägen för dessa är komplext men att den möjliga utbyggnad till tre gymnasieskolor som nämns i utvecklingsplanen bedöms vara mer än tillräcklig för att möta behoven.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Gymnasie- och
arbetsmarknadsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 1-5

Tfn vxl 08-535 300 00

gaf@huddinge.se
www.huddinge.se

Utvecklingsplanen innehåller ingen detaljerad information om tänkta storlekar eller upplåtelseformer för tillkommande bostäder. Förvaltningen poängterar att variation behövs för att få en bra mångfald både vad gäller bostadsutbud och boende.

En ökning av antalet arbetstillfällen ger större möjligheter för Huddingebor att arbeta i närheten av sin bostad, med följden att transporter och tid för pendling minskar. Med det planerade utbudet av kultur, natur, sport, kreativitet och mötesplatser ges utrymme för en meningsfull och stimulerande fritid, till gagn för utveckling av bland annat samarbetsförmåga och innovationskraft hos boende och besökande, vilket ses som mycket positivt av förvaltningen.

Förvaltningen ställer sig också positiv till att utvecklingsplanen lyfter fram platser och arenor för olika typer av möten liksom utveckling av gång- och cykelbanor samt kollektivtrafik.

Beskrivning av ärendet

Utvecklingsplanen visar möjlig utveckling i Flemingsberg på lång sikt fram till 2050 eller ännu längre. Planen fyller glappet mellan Huddinge och Botkyrka kommuns översiktsplaner och de efterföljande detaljplanerna. Utvecklingsplanen är liksom kommunens översiktsplan inte juridiskt bindande och har tagits fram i ett samarbete mellan Huddinge och Botkyrka kommuner. Ambitionerna för platsen som redovisas i utvecklingsplanen kan tillgodoses på många olika sätt. Kommunerna och dess invånare, föreningar, civilsamhälle, statliga och regionala organ samt aktörer på marknaden behöver alla vara en del i genomförandet. Utvecklingsplanen redovisar de stora strukturerna som inte kan avgöras i enskilda samhällsbyggnadsprojekt.

Beslutad vision för Flemingsberg 2050 är:

År 2050 är Flemingsberg ett av Sveriges mest betydelsefulla centrum för utbildning, forskning och kreativitet. Det är en inspirerande mötesplats där innovationer skapas och samverkan driver en hållbar samhällsutveckling. Flemingsberg är en självklar etableringsort för kunskapsintensivt näringsliv och har en eftertraktad livsmiljö. Flemingsberg är en plats där kunskap och kreativitet möts i södra Stockholm.

För att tydliggöra visionen har fem övergripande utvecklingsmål beslutats:

Levande stadskärna: En urban och variationsrik stadskärna med unik identitet.

Självklart etableringsval: En attraktiv etableringsort för ett kunskapsintensivt näringsliv och kreativa näringar.

Öppen Universitetsstad: Ett levande och mångvetenskapligt campus med en variationsrik högre utbildning och världsledande forskning.

Eftertraktad Livsmiljö: En eftertraktad livsmiljö med närhet till både stadsliv, kultur och natur.

Hållbart samhälle: En långsiktigt hållbar samhällsutveckling med människan i centrum.

För att anta platsens utmaningar och nå vision och övergripande utvecklingsmål för Flemingsberg 2050 finns tre strategier. Så här hänger det ihop från regional utvecklingsplan till mål och strategier i utvecklingsplan för den regionala stadskärnan Flemingsberg:

I Flemingsberg finns stora obebyggda områden och förutsättningar att utveckla tusentals nya arbetstillfällen, bostäder och studieplatser i en tät stadsmiljö. I ett nära omland finns plats för både attraktiva villaområden och orörd natur. Samtidigt finns ett antal utmaningar som behöver mötas. Till exempel behöver platsens attraktivitet som etablerings-, studie- och bostadsort stärkas. Utbudet av stadsmässiga kvaliteter behöver öka och både de fysiska och mentala barriärerna behöver överbryggas.

Strategi 1: En urban och grönskande stad

I Flemingsberg finns Karolinska universitetssjukhuset som är ett av Europas största universitetssjukhus och som tillsammans med Karolinska Institutet och Röda korsets högskola är ett medicinskt centrum med högt internationellt anseende. Tillsammans med övriga akademier och rättscentrum utgör dessa en bra grund för fortsatt näringslivsutveckling. Kunskapsintensiva verksamheter är särskilt lägeskänsliga och gynnas av en stadsmiljö som är tät, urban och tillgänglig. Den största andelen tillkommande arbetsplatser blir i direkt närhet till Flemingsbergs station.

För att Flemingsberg på sikt ska uppnå samma attraktivitet som jämförbara kontorskluster behövs det omkring 500 arbetsställen inom kultur- och kreativa näringar i stadskärnan. Möjligheterna även för lokala kulturinitiativ och mötesplatser för barn, unga och studenter kan stärkas. Utrymme för utställningar,

barn och ungdomsverksamhet, studentkultur, musik, konst och andra kulturella aktiviteter behöver få ta plats i staden. Kultur kan med fördel ta plats även utomhus i stadens offentliga miljöer. Genom att utveckla befintliga och skapa nya gemensamma mötesplatser i staden kan människor med olika bakgrund träffas på lika villkor med möjlighet till stort kulturellt utbyte.

Utvecklingen av en urban och grönskande stad kräver också skolor, förskolor, service och kommersiellt utbud för att attrahera besökare, skapa liv och rörelse. Ett större utbud av service ökar platsens attraktivitet. I listan över exempel på service som skulle kunna möjliggöras när Flemingsberg växer inkluderas 3 gymnasieskolor. Siffran är beräknad enligt linjära samband mellan antalet nya bostäder och den service som då behövs. Den tar dock inte hänsyn till stadens övriga potential eller konkurrenssituation. Inom ramen för planen beskrivs att framtidens Tullinge gymnasium har vuxit för att ge plats åt ytterligare 700 elever.

I Flemingsberg finns möjlighet till utveckling med mer omfattande mängd handel, service och restauranger än i ett vanligt stadsdelscentrum. Genom att koncentrera och samla verksamheter ges möjlighet för människor att uträtta flera ärenden inom samma plats eller i dess närhet. Flemingsbergs nya stadscentrum blir en naturlig mötesplats för boende, studerande, verksamma och besökare både lokalt i stadskärnan och i stadens större omland. Geografiskt placeras den i direkt anslutning till bytespunkt Flemingsberg.

Strategi 2: En tillgänglig och inkluderande stad

En förutsättning för en tillgänglig stad är god infrastruktur, ett transportsystem både för de som går, cyklar, åker kollektivt eller bil. Tillgänglighet bidrar till närhet och sammanhållning och gör det möjligt att röra sig mellan olika målpunkter. Flemingsberg är en av regionens mest tillgängliga platser med kollektiva färdmedel och ingår i en regional flerkärnig struktur med sammanlänkade stadskärnor och större orter i Mälardalen och östra Mellansverige. Det finns idag mycket god tillgång till kollektivtrafik till och från Flemingsberg i form av pendeltåg, regionaltåg och buss. Det är också en plats som det är lätt att komma till som cyklist då stadskärnan nås av två regionala cykelstråk.

Flemingsberg nås via järnvägen, väg 226 Huddingevägen och Glömstavägen. För att utjämna obalansen och möta regionens behov av ytterligare arbetstillfällen i den södra regiondelen pågår ett arbete med att skapa ännu bättre tillgänglighet till Flemingsberg bland annat genom Spårväg syd och Tvärförbindelse Södertörn. Det finns flera mervärden i att Spårväg Syd på sikt sammanbinder ytterligare delar av regionen genom att förlängas till Botkyrka kommun. Detta skulle exempelvis göra Botkyrkas rekryteringsunderlag än mer lättillgänglig för regionen.

Ett tryggt, säkert och jämställt trafiksystem i Flemingsberg dimensioneras och mobilitet planeras utifrån målsättningen att minst 70 procent av resorna till, från och inom Flemingsberg ska ske med hållbara resor, det vill säga till fots, med cykel eller kollektivtrafik år 2030.

För att målet om 70 procent hållbara resor ska nås krävs en effektiv och väl utbyggd kollektivtrafik men även ett finmaskigt, överblickbart och orienterbart gång- och cykelvägnät med god kapacitet och framkomlighet. Det skapar en känsla av ökad trygghet för de som använder det.

I Flemingsberg leder fortsatt utveckling till god tillgång till öppna inkluderande och trygga offentliga rum och mötesplatser för alla. Platser som attraherar människor att röra sig mellan olika områden och skapar möten över stadsdelsgränser. Den offentliga miljön i Flemingsberg ger förutsättningar till naturliga möten, lek, reflektion och möjlighet till kulturella inslag. Platserna utformas så att det finns något för alla människor med olika intressen och behov. Sport, kultur, natur, kommersiell service, icke kommersiell service är exempel på samlande funktioner som lockar många. En väl genomtänkt placering av nya skolor kan också vara ett hjälpmedel för att överbrygga de sociala barriärerna som finns i Flemingsberg.

Strategi 3: En innovativ och dynamisk stad

För många i Stockholmsregionen är Flemingsberg relativt okänt som en kunskapsintensiv arbetsmarknad med universitetssjukhus och flera olika lärosäten. Flemingsberg förknippas istället med stora bostadshus som byggdes under miljonprogramåren. Många har en föreställning om att Flemingsberg ligger långt bort, att det är otryggt och storskaligt. Gemensamt för boende och verksamma är att det sedan länge finns en stark kultur av samverkan. Många känner även en stark stolthet över att bo eller arbeta i Flemingsberg samt en känsla av närhet, gemenskap och nybyggeranda. I hela Flemingsberg finns en internationell och multikulturell atmosfär. Tillsammans har detta utvecklat en unik Flemingsbergsanda.

Genom att tydliggöra Flemingsbergs unika identitet kan platsen särskiljas från andra platser i regionen. En dynamisk stadsmiljö med möjligheter att bo både i flerfamiljshus och i villa. Områden och mötesplatser som kompletterar varandra. En stadsmiljö där närvaro av högre utbildning ger förutsättningar för innovationer att även spilla över i stadens gestaltning och låta utsidan spegla insidan.

Flemingsberg utvecklas som ett innovationscentrum i södra Stockholm där forskningen implementeras och kommer till nytta i människors vardag. Sociala innovationer stimuleras och pilotprojekt, nya idéer och innovativa lösningar leder till en hållbar stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ställer sig positiv till en utveckling av Flemingsberg.

Planen är skriven på en övergripande nivå och omfattar därför varken detaljerad beskrivning av gymnasieverksamhetens utveckling i området eller utbud av små och/eller billiga hyresrätter i den planerade utökningen av bostadsbeståndet.

Det är positivt att gymnasiebehovet tas upp i samband med att områden utvecklas och nya bostäder byggs så att planeringen sker med rätt antal platser och i

geografiska lägen som möter behoven. Sedan 2011 söker och mottas dock alla elever på lika villkor till samtliga gymnasieskolor i regionen, vilket medför att Huddingeungdomar kan genomföra sina gymnasiestudier i en andra kommuner samt att ungdomar från andra kommuner är elever i Huddinges gymnasier. Av detta skäl är sambandet mellan utbyggnad av bostäder och behov av gymnasieplatser samt lämpliga geografiska lägen för dessa komplext. Såväl Huddinge som Botkyrka förväntas bidra till ett ökat behov av gymnasieplatser i hela Stockholmsregionen fram till år 2030, vilket bland annat realiserar genom den i planen beskrivna ökningen av antalet platser i Tullinge gymnasium i Botkyrka. Den möjliga utbyggnad till tre gymnasieskolor som nämns i utvecklingsplanen bedöms vara mer än tillräcklig för att möta behoven.

Förvaltningen påpekar dock att det är lämpligt att vara försiktig med att låsa storlekar och exakta platser för gymnasieskolor och andra verksamheter i detta skede. I utvecklingsplanen råder osäkerheter kring exakt var, hur mycket och när i tid som områden kommer att utvecklas och bostäder byggas, och Huddinges ungdomar kan i större eller mindre utsträckning välja gymnasier i andra delar av regionen över tid. Det är därför viktigt att behoven gällande gymnasieverksamhet sker i nära dialog med gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen i de kommande detaljplanerna.

Det är också viktigt att tillkommande bostäder inkluderar en viss andel små och/eller billiga hyresrätter för att möjliggöra för personer som har svårt att etablera sig på bostadsmarknaden, till exempel unga vuxna, nyanlända och personer med begränsade ekonomiska förutsättningar, att bosätta sig i det nya Flemingsberg. Stor mångfald, både vad gäller bostadsutbud och boende, är gynnsamt för att nå målen om en levande stadskärna och ett hållbart samhälle och att fullfölja strategin om en innovativ och dynamisk stad.

I detta sammanhang betonar förvaltningen vikten av att arbeta med att sammanföra det äldre området med det nya för att överbrygga eventuella sociala klyftor som annars skulle kunna uppstå däremellan.

Förvaltningen ser också positivt på att antalet arbetstillfällen i Flemingsberg ökar, både genom etablering av näringsliv, kulturella aktörer och kreativa näringar, då detta kan öka möjligheten för Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens målgrupper att hitta ett arbete i närheten av bostaden. Inom det planerade utbudet av kultur, natur, sport, kreativitet och mötesplatser ges utrymme för en meningsfull och stimulerande fritid, till gagn för utveckling av samarbetsförmåga, innovationskraft och entreprenöriell anda hos målgrupperna. Dessa egenskaper kan vara nycklar till en starkt självkänsla och långsiktig etablering på arbetsmarknaden.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har en viktig roll i den långsiktiga kompetensförsörjningen för regionen. Förvaltningen ser positivt på att utvecklingsplanen lyfter fram platser och arenor för olika typer av möten och utveckling av bland annat sociala innovationer och vill understryka behovet av miljöer för interaktion mellan studenter inom olika skolformer och mellan studenter och näringsliv. En tillgänglig, inkluderande och dynamisk stad som

utvecklats med ett tydligt bildningsperspektiv och som uppmuntrar livslångt lärande stärker Huddinge kommuns bidrag till hela Stockholmsregionens kompetensförsörjning.

Förvaltningen ser positivt på föreslagen utveckling av gång- och cykelbanor samt kollektivtrafik då majoriteten av de individer som ingår i gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens målgrupper färdas till fots, per cykel eller med kollektivtrafik.

Förvaltningen förutsätter att barnkonventionen är en grund för all kommande utveckling av Flemingsberg, i synnerhet vid planering av bostadsområden och skolor.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser bedöms finnas i detta läge.

Frida Plym Forshell

Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör

Bilagor

Bilaga 1. Remisssiv samtliga utvecklingsplaner (Kungens kurva, Vårby, Flemingsberg och Sjödal-Fullersta)

Bilaga 2. Utvecklingsplan för Flemingsberg

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsavdelningen

Akten